

26.4.2007

Perustiedot

Yhtiön nimi	
Markkinapaikat, joilla yhtiön osake noteerataan	
Markkina-arvo 31.12.2006 (Meur)	
Vastaajan nimi ja asema yhtiön organisaatiossa	

Arvonalentumistestauslaskelmat laadittiin 31.12.2006 tilinpäätöstä varten
(valitse vaihtoehto merkitsemällä X)

- Konsernin henkilöstön toimesta
Ulkopuolisen toimesta, mikä?
- Yhteistyössä konsernin henkilöstön
ja ulkopuolisen kanssa

Käsitelläänkö arvonalentumistestauslaskelmia

- Hallituksessa
Tarkastusvaliokunnassa
Muualla, missä?

Konsernin IFRS-siirtymän avaavassa taseessa oli 1.1.200_ liikearvoa _____ teur.

Konsernin taseessa oli 31.12.2006 liikearvoa _____ teur.

Yhtiö käytti siirtymässä IFRS 1:n mukaista yritysostoja koskevaa helpotusta (IFRS 1.13(a))

- Kyllä
Ei

Pyydämme liittämään vastaukseenne arvonalentumistestien prosessikuvauksen ja dokumentointiperiaatteet mukaan lukien järkevyytarkastelun kuvauksen (analyttiset toimenpiteet kuten varmistuslaskelmat, vertailut).

26.4.2007

Kysymykset

Mitkä ovat olleet IAS 36:n soveltamisen keskeiset haasteet?

A. Rahavirtaa tuottavat yksiköt

1. Onko konsernin kaikki IAS 36 soveltamisen piiriin kuuluvat omaisuuserät kohdistettu arvonalentumistestausta varten johonkin rahavirtaa tuottavaan yksikköön?

Kyllä
Ei

2. Mikäli vastaus kohtaan 1 oli Ei, onko syynä ulkopuolelle jäävien omaisuuserien arvonalentumisen seuraaminen erikseen?

Kyllä
Ei

Kyllä-tapauksessa merkitkää alla olevaan taulukkoon kaikkien niiden omaisuuserien tyypit, jotka testataan yksittäin.

Yksittäin testattavien omaisuuserien tyypit:

Ei-tapauksessa kertokaa syy

26.4.2007

3. Liikearvoa on kohdistettu (IAS 36.80) perusteella seuraavasti. Merkitkää X:llä millä tasolla/tasoilla liikearvoa on kohdistettu ja sen/niiden suhteellinen osuus koko konsernitaseen liikearvosta.

Alimmalle tasolle johdon raportointia varten		%
• Rahavirtaa tuottaville yksiköille	☐	%
• Rahavirtaa tuottavien yksiköiden ryhmälle/ryhmille	☐	%
Ensisijaisille segmenteille	☐	%
Toissijaisille segmenteille	☐	%
	Yhteensä	100 %

Liikearvon kohdistamisperusteita ovat:

4. Millä perusteella konsernin yhteiset omaisuuserät on kohdistettu rahavirtaa tuottaville yksiköille (IAS 36.102)? Esittäkää lyhyt kuvaus.

5. Konsernissa oli 31.12.2006 _____ kappaletta rahavirtaa tuottavia yksiköitä, joista _____ kappaleen toimintavaluuttana (IAS 21) oli muu kuin euro.

6. Rahavirtaa tuottaville yksiköille omaisuuserien (ja mahdollisesti velkojen) kohdistamisessa ja rahavirtaa tuottavan yksikön kirjanpitoarvon määrittämisessä ongelmallisuutta on ollut:

7. Jos rahavirtaa tuottavien yksiköiden välillä on keskinäisiä saamia ja/tai velkoja, miten ne huomioidaan arvoalentumistestauksissa?

8. Edellä kohdissa 1 ja 2 mainittujen omaisuuserien yhteenlasketut kirjanpitoarvot täsmäytetään säännöllisesti niihin konsernitaseeseen sisältyviin omaisuuseriin, joihin sovelletaan IAS 36:ta.

Osavuosisikausittain
Tilikausittain
Muu frekvenssi, mikä?

26.4.2007

9. Mihin kerrytettävän tulorahavirran itsenäisyyttä kuvaavaan tekijään/kuvaaviin tekijöihin perustuen *konsernissa on ensisijaisesti* määritelty rahavirtaa tuottavat yksiköt (IAS 36.68, IAS 36.69, IAS 36.130(d)(i))?

- Johdon raportointijärjestelmän:
- tuotelinjaan
 - tehtaaseen
 - toimipaikkaan
 - asiakaspohjaan
 - maantieteelliseen alueeseen
 - muuhun, mihin?
- Erillisyhtiöasemaan
- IAS 14:n mukaiseen segmenttiin
- Johdon päätökseen jatkaa tai lopettaa tietty toiminto
- Muuhun, mihin?

Mahdollinen lisäkommentti

10. Onko konsernilla sellaisia rahavirtaa tuottavia yksiköitä, joiden tuotannolla on ulkoiset markkinat, vaikka tuotos käytetään osaksi tai kokonaan konsernin sisällä (IAS 36.70)?

- Kyllä
- Ei

Mikäli vastaus on kyllä, mihin perustuu johdon paras arvio tulevasta hinnasta/tulevista hinnoista sen arvioidessa

- tulevia vastaisia rahavirtoja?
- lähteviä vastaisia rahavirtoja?

11. Jos rahavirtaa tuottaviin yksiköihin sisältyvissä omaisuuserissä tapahtuu muutoksia, milloin muutokset otetaan huomioon (ml. kirjatut arvonalentumistappiot ja niiden peruutukset) (IAS 36.72 ja IAS 36.130(d))?

- Heti kun omaisuuseriä on myyty, ostettu tai siirretty
- Osavuosisikausittain
- Tilikausittain
- Muulloin, koska?

12. Onko konsernissa jouduttu allokoimaan liikearvoa uudestaan (IAS 36.87)?

- Kyllä
- Ei

26.4.2007

Jos vastaus on kyllä, minkälaisissa tilanteissa?

B. Viitteisiin perustuva ja vuosittainen arvonalentumistesti

13. Kuinka usein konserni arvioi, onko olemassa mitään viitteitä siitä, että jonkin omaisuuserän arvo saattaa olla alentunut (IAS 36.9)?

Kuukausittain
Neljännesvuosittain
Tilikausittain

14. Onko tilanteita, jolloin viitteiden olemassaolo ei aiheuta laskentaa?

Ei
Kyllä,
mikä seuraavista?
○ Aikaisemmin määritetty kerrytettävissä oleva rahamäärä ylittää selvästi kirjanpitoarvon?
○ Kerrytettävissä olevaa rahamäärää ei pystytä luotettavasti määrittämään?
○ Muu syy, mikä?

15. Millä tasolla viitteiden arviointi tapahtuu?

Konsernitasolla
Segmenttitasolla
Erillisyhtiön tasolla
Rahavirtaa tuottavan yksikön tasolla
Omaisuuserätasolla
Muulla, millä?

16. Miten viitteiden arviointi on otettu huomioon tehtävien- ja vastuunjaossa sekä dokumentoinnissa? Mitkä organisaatiotasot ja -yksiköt vastaavat viitteiden arvioinnista? Miten varmistetaan, että kaikki omaisuuserät tulevat arvioinnin piiriin? Esittäkää lyhyt kuvaus.

26.4.2007

Ulkoiset informaatiolähteet

17. Käytetäänkö konsernissa viitteiden arvioinnissa muita ulkoisia informaatiolähteitä kuin IAS 36.12:n kohdissa (a)-(d) mainittuja?

Kyllä
Ei

Jos vastaus on kyllä, mitä nämä muut ulkoiset informaatiolähteet ovat?

18. Miten konserni analysoi toimintaympäristönsä merkittäviä teknologiaan, markkinoihin ja talouteen liittyviä riskejä (esim. rahoituksen saantia) tai oikeudellisia riskejä (ml. niihin markkinoihin liittyvät riskit, joita omaisuuserä palvelee)(IAS 36.12(b))? Esittäkää lyhyt kuvaus.

19. IAS 36.12 kohdan 12 c) viite on markkinakorot tai muut markkinaperusteiset tuotot. Onko konserni arvioinut omaisuuserien ja rahavirtaa tuottavien yksiköiden herkkyyden markkinakoroissa tapahtuville muutoksille (esim. herkkyyksianalyysin avulla)?

Kyllä
Ei

Kuinka monen %-yksikön nousu markkinakoroissa voisi aiheuttaa arvonalentumistappion syntymisen suhteellisesti heikoimmin rahavirtaa tuottavassa yksikössä? _____ %

Mitä markkinakorkoja tai muita markkinaperusteisia tuottoja konsernissa seurataan IAS 36 soveltamisen näkökulmasta?

26.4.2007

Sisäiset informaatiolähteet

20. Käytetäänkö konsernissa viitteiden arvioinnissa muita sisäisiä informaatiolähteitä kuin IAS 36.12:n kohdissa (e)-(g) mainittuja?

Kyllä
Ei

Jos vastaus on kyllä, mitä nämä muut sisäiset informaatiolähteet ovat?

21. Miten yhtiö varmistaa, että sisäisen raportoinnin tuottama aineisto (toteutuneet luvut) verrattuna odotettuun (budjetoidut luvut) otetaan huomioon sisäisenä informaatiolähteenä viitteitä arvioidessaan (IAS 36.14)? Esittäkää lyhyt kuvaus.

Vuosittainen arvonalentumistesti

22. Liikearvon testauksen ajankohta (IAS 36.96)

Kaikki liikearvot testataan samanaikaisesti, kuukausi: _____

Eri rahavirtaa tuottaville yksiköille kohdistetut liikearvot testataan alla olevan jakauman mukaisesti:

Osuus konsernitaseen liikearvosta	Kuukausi
%	
%	
%	
%	
%	
%	
%	
%	
%	
Yhteensä: 100 %	

23. Missä tilanteessa konserni on soveltanut IAS 36.97:ää?

26.4.2007

24. Taloudelliselta vaikutusajaltaan rajoittamattoman aineettoman hyödykkeen testauksen ajankohta (IAS 36.10)

Kaikki tällaiset erät testataan samanaikaisesti, kuukausi: _____

Eri erät testataan alla olevan jakauman mukaisesti:

Osuus konsernitaseen ko. erien yhteismäärästä	Kuukausi
%	
%	
%	
%	
%	
%	
%	
%	
%	
%	
Yhteensä:	100 %

C. Kerryttävissä oleva rahamäärä

Arvon alentumistappion kirjaamisen arvioinnissa omaisuuserien kirjanpitoarvoa verrataan kerryttävissä olevaan rahamäärään, joka on omaisuuserän tai rahavirtaa tuottavan yksikön käypä arvo vähennettynä myynnistä aiheutuvilla menoilla tai sitä korkeampi käyttöarvo (IAS 36.18).

25. Onko konserni määrittänyt arvon, jota verrataan kirjanpitoarvoon, kummallakin edellä mainitulla tavalla?

Kyllä
Ei

26. Omaisuuserän tai rahavirtaa tuottavan yksikön käypää arvoa vähennettynä myynnistä aiheutuvilla menoilla ei ole määritetty, koska

- käyttöarvo ylittää kirjanpitoarvon.
- käypää arvoa ei voida luotettavasti määrittää.
- ko. omaisuuserästä/rahavirtaa tuottavasta yksiköstä ei aiota luopua.
- muu syy, mikä?

Käyttöarvo

Käyttöarvon määrittämisessä tulee ottaa huomioon vastaiset rahavirrat ja diskonttauskorke (IAS 36.30).

27. Soveltaako konserni käyttöarvon määrittämisessä

- rahavirtojen diskonttausmenetelmää (DCF)?
- EVA-menetelmää?
- muuta tapaa, mitä?

26.4.2007

28. IAS 36 (liite A) mahdollistaa kahden laskentatavan käyttämisen nykyarvon määrittämisessä eli "perinteisen" ja "rahavirtojen odotusarvoon perustuvan". Soveltaako konserni

- o perinteistä lähestymistapaa?
- o rahavirtojen odotusarvoon perustuvaa lähestymistapaa?
- o molempia lähestymistapoja?

29. Minkälaisissa tilanteissa/Minkälaisten rahavirtaa tuottavien yksiköiden kohdalla konserni käyttää rahavirtojen odotusarvoon perustuvaa lähestymistapaa? Esittäkää lyhyt kuvaus.

30. Onko kaikkiin konsernin rahavirtaa tuottaviin yksiköihin kohdistettu liikearvoa?

- Kyllä
Ei

31. **Liikearvoa sisältävän** rahavirtaa tuottavan yksikön/yksiköiden ryhmän käyttöarvo sisältää viimeisimpiin johdon hyväksymiin budjetteihin/ennusteisiin (1-5v) perustuvien rahavirtojen nykyarvokomponentin sekä budjetointijakson jälkeisen, kasvutekijällä korjatun rahavirtojen nykyarvokomponentin (IAS 36.33). Määritetäänkö tämä *jälkimmäinen* komponentti

- a) rajalliselta ajalta, jota budjetit/ennusteet eivät kata

vai

- b) rajattomalta ajalta, jota budjetit/ennusteet eivät kata soveltamalla ns. Gordonin mallia tai muuta vastaavaa ikuisuuslaskentaan perustuvaa mallia, mitä?

32. Jos rahavirtaa tuottavaan yksikköön **ei sisälly liikearvoa**, määritetäänkö käyttöarvo edellä kohdassa 31 esitetyn

- a-kohdan mukaan

vai

- b-kohdan mukaan?

26.4.2007

Vastaisten rahavirtojen määrittäminen

33. Miten konsernissa määritetään ennakoidut rahavirrat (IAS 36.33(b))?

- Arvon alentumistestausta varten oikaistaan varsinaisia johdon hyväksymiä budjetit ja/ennusteita (ks.36)
- Arvon alentumistestausta varten määritetään omat (ja mahdollisesti johdon hyväksymät) ennusteet.
- Muulla tavoin, miten?

34. Miten johto hyväksyy IAS 36.33(b):n tarkoittamat budjetit/ennusteet?

35. IAS 36.33 (a):n mukaan ennakoitujen rahavirtojen on perustuttava johdon oletuksiin edustaen parasta arviota omaisuuserien jäljellä olevana vaikutusaikana vallitsevista taloudellisista olosuhteista. Poikkeavatko nämä oletukset

- ei juuri lainkaan
- vähän
- paljon
- erittäin paljon

niistä oletuksista, joita johto käyttää laatiessaan liiketoiminnan tavanomaisia budjetit ja/ennusteita?

36. Kun vastaiset rahavirrat perustuvat johdon hyväksymiin budjetteihin/ennusteisiin, niitä oikaistaan seuraavilla tekijöillä:

- suunnitelluilla yritysostoilla
- uusinvestointien vaikutuksella
- tulevaisuudessa toteutuvilla uudelleenjärjestelyillä, joihin johto ei ole vielä sitoutunut
- budjettien kannustinvaikutuksilla
- aikaisemmalla ennustevirheellä (suunniteltu – toteuma)
- muilla johdon järkevillä ja perusteltavissa olevilla oletuksilla, millä?

37. Johdon hyväksymät budjetit yleensä laaditaan siten, että ne sisältävät useita rahavirtaa tuottavia yksiköitä. Kun saatavat ennakoidut rahavirrat määritetään niiden itsenäisyyden perusteella, miten konsernissa kohdistetaan yhteiset ennakoidut lähtevät rahavirrat eri rahavirtaa tuottaville yksiköille (IAS 36.39(b) ja IAS 36.41)?

26.4.2007

38. Budjetoitu rahavirtaa tuottavan yksikön tulos, joka edelleen oikaistaan rahavirtaperusteiseksi, perustuu seuraavalla tulostasolle:

EBITDA	☐
EBIT	☐
EAIT/nettotulos	☐
muulle, mille?	☐

39. Miten kohdan 36 oikaisut otetaan huomioon määrittäessä rahavirtoja?

40 Rahavirtaa tuottavan yksikön vuosittaista tulosta oikaistaan vuosittaisen vastaisen rahavirran laskemiseksi:

- o tekemällä kohtien 36 ja 39 vuosittaiset oikaisut
- o lisäämällä poistot
- o lisäämällä korot
- o lisäämällä verot
- o vähentämällä korvausinvestoinnit
- o oikaisemalla liike(käyttö)pääoman muutoksella
- o muulla tavalla, miten?

41. Korvausinvestoinnit otetaan huomioon rahavirroissa

säännöllisesti	☐
vain tietyissä tapauksissa, milloin?	☐

Vuosittainen korvausinvestointivaade määritetään seuraavasti:

Korvausinvestoinnit eroavat uusinestoinneista seuraavasti:

42. Ennustetut vastaiset rahavirrat ja diskonttauskorot ovat (IAS 36.40)

nimellisiä (sis. yleisen inflaation)	☐
reaalisia (inflaatio-oikaistuja)	☐

Laskelmiin sisällytetty yleinen inflaatio vuonna 2006 oli _____ %/v.

26.4.2007

43. Rahavirtojen kasvu

a) Budjettien kattamalta ajalta arvonalentumistestausta varten oikaistujen rahavirtojen *reaalinen kasvu* (*pl. inflaatio*) perustuu seuraaviin tekijöihin:

b) Ajanjaksolta, jota budjetit eivät kata, (reaalinen) kasvutekijä eri rahavirtaa tuottavissa yksiköissä on (kaikki vaihtoehdot mahdollisia) (IAS 36.33, IAS 36.36):

		suhteellinen osuus kaikista rahavirtaa tuottavista yksiköistä
vakio	☐	%
laskeva	☐	%
nolla	☐	%
negatiivinen	☐	%
kasvava	☐	%
	Yhteensä	100 %

c) Mihin tekijään/tekijöihin (ks. IAS 36.33(c)) keskimääräinen pitkän aikavälin reaalin kasvu perustuu?

d) Laskelmiin sisällytetty pitkän aikavälin reaalin kasvu on keskimäärin _____ %/v, ja se vaihtelee eri rahavirtaa tuottavien yksiköiden kohdalla välillä _____ %/v.

44. Rahavirtaa tuottaviin yksiköihin sisältyvien taloudelliselta vaikutusajaltaan rajallisten omaisuuserien vaikutusaika on keskimäärin _____ vuotta. Pisin taloudellinen vaikutusaika on _____ vuotta, mikä liittyy _____ (kertokaa omaisuuserän laji, esim. rakennukset).

45. Liikearvoa sisältävissä rahavirtaa tuottavissa yksiköissä, joissa on myös vähemmistön osuutta, vähemmistön osuus (IAS 39.91 – IAS 39.95)

- oikaistaan korottamalla rahavirtaa tuottavan yksikön kirjanpitoarvoa brutottamalla liikearvo.
- oikaistaan pienentämällä tulevia rahavirtoja vähemmistön osuudella.
- oikaistaan muulla tavalla, miten?

Vähemmistöosuuden sisältäviä yksiköitä ei ole konsernissa.

26.4.2007

Diskonttaus korko ja sen määrittäminen

46. Arvon alentumistestauksessa testaushetkellä käytetty diskonttauskorko/käytetyt diskonttauskorot oli/olivat _____ %

47. Käytettävä diskonttauskorko määritetään ennen veroja, ja se kuvastaa tarkasteluhetken rahan aika-arvoa ja omaisuuserään liittyviä erityisriskejä (IAS 36.55). Käytettävä diskonttauskorko/käytettävät diskonttauskorot

- saadaan markkinoilta (IAS 36.56)
- saadaan määrittämällä markkinakorolle korvike (IAS 36.57)
- määritetään muulla tavalla, miten?

Konserni käyttää markkinaperusteisen markkinakoron (IAS 36.56) tietolähteenä/-lähteinä:

48. Miten yritys määrittää diskonttauskoron korvikkeen (IAS 36.57)

- o pääomakustannusten painotettuna keskiarvona (WACC)?
- o muulla tavoin, miten?

49. Määritetäänkö WACC

- o erikseen jokaiselle rahavirta tuottavalle yksikölle?
- o keskimäärin koko konsernille, jota oikaistaan rahavirtaa tuottavan yksikön riskeillä?
- o molemmille sekä konsernille että rahavirtaa tuottaville yksiköille?
- o muulla tavoin, miten?

50. WACC:n määrittäminen

a) Diskonttauskorkona käytetyn WACC:n ($WACC = D/(D+E)*r_d (1-t) + E/(D+E)*r_e$) komponentit arvonalentumistestaushetkellä olivat:

Komponentti	Komponentin arvo (*)	Arvon peruste/tietolähde
Vieraan pääoman kustannus r_d		
Verokanta t		
Oman pääoman kustannus r_e		
Vieraan pääoman arvo $D(**)$		
Oman pääoman arvo $E(**)$		

(*) Mikäli eri rahavirtaa tuottavissa yksiköissä on komponenteille annettu eri arvot, ilmoittakaa sarakkeessa kaikki käytetyt arvot.

(**) Ilmoittakaa perustuuko arvo käypään arvoon/nimellisarvoon

26.4.2007

b) Oman pääoman tuottovaade r_e on määritetty

Capital Asset Pricing-mallilla
muutoin, miten?

WACC:n laskennassa CAPM:a sovellettaessa oman pääoman tuoton komponentit ovat: $r_e = r_f + \beta (r_m - r_f)$

Komponentti	Komponentin arvo (*)	Arvon peruste/tietolähde
Riskitön korko r_f		
Markkinariskipreemio ($r_m - r_f$)		
Beta β		

(*) Mikäli eri rahavirtaa tuottavissa yksiköissä on komponenteille annettu eri arvot, ilmoittakaa sarakkeessa kaikki käytetyt arvot.

c) Jos beta on estimoitu arvoalentumista varten erikseen, selvittääkö lyhyesti miten?

d) Onko diskonttauskoron määrittämisprosessissa määritely myös pääomarakenteella oikaistut betat (ns. unleveraged betat)? Jos kyllä, miten niiden arvot on määritetty/saatu?

e) Miten vieraan ja oman pääoman rakenne ($D/D+E$ ja $E/D+E$) on määritetty/saatu?

f) Konsernin oma keskimääräinen WACC 31.12.2006 oli _____.

51. Millä *riskitekijöillä* oikaistaan edellä kohdassa 49 laskettua keskimääräistä WACC:a arvoalentumistestauksen suorittamiseksi eri rahavirtaa tuottavissa yksiköissä?

52. Miten konserni määrittää diskonttauskoron ennen veroja (pre-tax discount rate, IAS 36.55, IAS 36BZ85)? Jos konserni ei käytä ennen veroja määritettyä diskonttauskorkoa laskelmissaan, kuinka se käytännössä hoitaa IAS 36.55:n vaatimuksen noudattamisen?

26.4.2007

53. Jos diskonttauskoron lähtökohtana on konsernin lisäluoton korko (tai jokin muu markkinakorko), miten se on määritetty ja varmennettu?

54. Konsernin lisäluoton korkoa (tai jotain muuta markkinakorkoa) oikaistaan arvonalentumistestin suorittamiseksi eri rahavirtaa tuottavissa yksiköissä seuraavalla tavalla:

55. Jos diskonttauskorko määritetään muutoin, esittäkää kuvaus sen laskennasta ja käytettävän tiedon varmentamisesta (esim. mistä ulkopuolisista lähteistä alkuperäinen laskennassa käytettävä tieto on hankittu).

Käypä arvo vähennettynä myynnistä aiheutuvilla menoilla

56. Käypä arvo vähennettynä myynnistä aiheutuvilla menoilla määritetään perustuen

- sitovan ja toisistaan riippumattomien osapuolten välisen sopimuksen mukaiseen hintaan.
- omaisuuserän markkinahintaan (ostokurssi).
- samalla toimialalla tapahtuneiden kauppojen hintoihin.
- muuhun tapaan, mihin?

57. Jos yhtiö on soveltanut käyvän arvon määrittämisessä ns. multippelimenetelmää, esittäkää lyhyt kuvaus kertoimesta ja arvonmäärittäjästä (esim. EBIT).

Lisäkommentteja